

Josep Miquel Garcia. Director de la Fundació Apel·les Fenosa

La casa del Portal del Pardo i la Fundació Apel·les Fenosa

Apel·les i Nicole Fenosa a Santes Creus. Fotografies: Fundació Apel·les Fenosa.

Apel·les Fenosa a la casa del Vendrell i una de les escultures del jardí de la Fundació. Fotografies de Jean-Marie del Moral.

La primera data en què es fa constar l'existència d'una casa on ara es troba el Portal del Pardo del Vendrell és la de 1518. La construcció amb forma de palau renaixentista va ser obra del fill de Bernat Nin: Lluís, mercader i ric hisendat vendrellenc que havia pres propietat de la finca l'any 1527.

Així, Lluís Nin és el promotor del palau renaixentista i de la casa amb una estructura semblant a l'actual i amb la decoració característica de l'època, formada per relleus amb els grotescs de l'època. El darrer membre de la família Nin que figura com a propietari de la casa va ser Raymunda Nin, que es va casar amb Ramon Congost, notari públic de Barcelona, actiu entre 1668 i 1713. Els efectes de la Guerra del 1714 són ben vius en l'esdevenir de l'edifici i, a causa de l'ocupació de part de la Casa com a caserna de cavalleria, el Portal del Pardo es va deteriorar, fins que arriba a les mans de Gertrudis de Serrat i Trillas.

Entre 1773-1793 la Casa pertany a Gertrudis de Serrat, una pubilla vendrellenca que s'havia casat amb el cònsol de França a Barcelona, Jean Baptiste Aubert, que va esdevenir propietari de la casa. En aquest període, el Portal viu un autèntic renaixement. El matrimoni va impulsar unes reformes importants a la Casa, tant pel que fa a l'abast com a la inversió. Semblava que el projecte tingués com a finalitat disposar d'un edifici majestuós, apropiat perquè el propietari hi pogués rebre personalitats en la seva condició de cònsol.

Amb motiu dels conflictes entre França i Espanya, la família va haver d'exiliar-se a Fitou, prop de Leucate, motiu pel qual

van haver de vendre la casa, que passà a la família Guimerà. Els Aubert van deixar Barcelona el 8 d'abril de 1793 i l'any 1792 ja havien venut terres a Pau Guimerà.

Entre 1793-1957 la casa passa a ser propietat de la família Guimerà i, l'any 1957, Apel·les i Nicole Fenosa compren la casa a Matilde Folch Guimerà. Fins a la seva mort, l'any 1988, cada estiu el matrimoni deixava París per passar uns mesos al Vendrell i preparava la casa per acollir les seves amistats catalanes i franceses. La Casa del Portal va esdevenir prioritària en la vida del matrimoni i emprenen una restauració feta amb una gran sensibilitat. Fenosa encarrega el primer estudi sobre l'estructura de la Casa al seu amic arquitecte Ricard Ribas Seva, que havia format part del GATPAC abans de la guerra. Les primeres actuacions que recomana l'arquitecte s'executen immediatament i són dutes a terme per operaris locals amb un gran coneixement de l'ofici i que Fenosa apreciava molt.

L'any 1961 s'obren les finestres tapiades de la planta superior i es deixaren a la vista les arcades renaixentistes. Va ser necessari un procés de restauració

de les guixeries malmeses a partir dels motlles de les que es conservaven bé. El matrimoni, a més, va anar adquirint mobiliari d'antiquari, que compraven a bon preu a Reus i a Tarragona, per a la Casa.

Fenosa intentà restaurar els esgrafiats. Amb aquest objectiu, va fer restaurar els de la façana del carrer Major, però el resultat no va plaire gens l'artista, que decidí no procedir a la restauració i deixar que el temps anés amortint els contrastos.

Poc a poc la Casa va anar retornant al passat, com si no s'hagués modificat des del segle XVI. En morir Fenosa, la seva esposa Nicole va seguir amb la mateixa sensibilitat i voluntat. Quan es va crear la Fundació Apel·les Fenosa, va fer donació de la Casa a la Fundació, que va instal·lar a la col·lecció d'escultures a la planta baixa. El projecte de reconversió en Museu va ser dut a terme pels arquitectes Josep Benedito i Eulàlia Marquès.

Ara mateix la Casa del Portal del Pardo és a les portes de commemorar el seu 500 aniversari, al temps que la Fundació Apel·les Fenosa guanya pes en l'escena cultural catalana ja que aquest 2017 ha estat guardonada amb el Premi Nacional de Cultura pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. ■

Fundació Apel·les Fenosa

Casa del Portal del Pardo
C/ Major, 25 · 43700 El Vendrell
Tel. +34 977 15 41 92
www.fundaciofenosa.org
Horari: De dimarts a dissabte,
d'11 h a 14 h i de 18 h a 20 h.
Diumenges, dilluns i festius, tancat

Per a més informació turística:

Turisme del Vendrell
Tel.+ 34 977 68 00 10 · turisme@elvendrell.net
www.elvendrellturistic.com

el Vendrell Coma-ruga, Sant Salvador i el Francès

Per a més informació:
www.elvendrellturistic.com o al tel. 977 680 010

Tot l'any!